

Nekaj o hribolastvu.

(Spisal Fanko Mlakar.)

„Gora ni nora; tisti je nor, ki gre gor.“ Čuden je ta pregovor iz ust naroda, ki je vendar večino ma „planinski sin“, in se ne zadovoljuje, da zida cerkve le po dolinah, marveč sili na višave in postavlja na visokih,

strmih gorah hrame Bogu na čast. Ako pa pogledamo v zgodovino hribolastva, moramo priznati, da so se Slovenci do najnovejših časov le preveč ravnali po omenjenem pregovoru. Kako so že cvetla planinska društva drugih narodov, ko smo mi v tem oziru še trdo spali! Naše planine so bile že skoro v tuji oblasti, Nemec se je čutil v slovenskih gorah domačega, ko smo se začeli šele bolj zavedati lepote svojih planin in se potegovati za njihovo posest.

Malo število vnetih slovenskih hribolazcev je ustanovilo „Slovensko planinsko društvo“, da pribori Slovencu njegove gore in vzbudi ljubezen do njih lepote. V kratkem, šestletnem času svojega obstanka je doseglo, da se čutimo domače v rodni nam planinah, da nam kažejo slovenski napisi pot v gore, da nam ni treba nočevati na slovenskih gorah v nemških kočah. Postavilo je že lepo število planinskih koč; kakor trdnjave čuvajo tri slovenske kočje Triglav in kažejo tujcem, da hodijo po slovenskih tleh.

Toda še vedno je med nami premalo zanimanja za naše gore. Koliko je pač še omikancev, ki se norčujejo iz „norcev“, ki lažijo po gorah za prazen nič! Hribolastvo je še vedno v očeh mnogih nespameten, ob enem pa tudi nevaren „šport“. Kolikokrat sem že moral slišati besede: „Po kaj pa hodiš na goro, kaj imaš od tistega neumnega lazenja?“

Kaj imam od tega, po kaj hodim na planine? V duhu že vidim kakega sovražnika vsakega lazenja in potovanja, izvzemši onega po štirih lesenih ali železnih kolesih, kako nabira ustnice v prezirljiv smeh in na jeziku mu je gotovo odgovor: „Po lačen želodec, žejno grlo, opraskane roke, žulje na petah, polomljene ude in druge jednake prijetnosti.“

Po to ravno ne hodijo hribolazci na gore, saj se vse to dobi tudi v dolini. Na planine jih vleče nekaj drugega. Tu si utrjujejo zdravje, krepé telo, radujejo se nad krasoto narave, užiga se jim ljubezen do prekrasne domovine, da, marsikdo je našel v gorah vero, katero je v dolini izgubil.

Hribolazci so večinoma ljudje, ki se bolj ali manj pečajo z duševnim delom, ali vsaj taki, katerih stan zahteva, da prebijejo večji del svojega življenja v zaprtem prostoru. Pa saj ravno ti najbolj potrebujejo, da si okrepé telo in se naužijejo svežega zraka, za kar nimajo prilike v svojem stanu vsak dan. Marsikdo mora skoro celo leto dokazovati v zaduhli učilnici, da mu je še ostalo nekaj pljuč, ali pa požirati prah, ki se je nabral na aktih. Kadar pa zapusti „pisarno, kraj nesrečnega imena“, sprejmejo ga prašne ali blatne ulice v svoje naročje, „željno“ srka vase s cestnim prahom in sajami napolnjeni zrak, oko se mu „raduje“ nad črnimi oblaki gostega dima, ki se vijejo iz tvorniških dimnikov, in na uho mu doni „prijetna godba“: ropotanje strojev in vozov, kletvine in vpitje voznikov, težakov, prodajavcev in enakih